

สรุปข่าวประจำวันที 4 ต.ค. 67

สื่อสิ่งพิมพ์

- วัดสระเกศฯ ฟื้นฟู ‘ต้นโพลังกา’ พบโพขึ้นกुकคามในระดับสูง-รากอ่อนแอ (ข่าวสด 4 พ.ย. 67 หน้า 16)
- คอลัมน์สก็ูหน้า 1 4 มุมมองไฟฟ้าภาคเหนือจุดต้นกำเนิดฝุ่น PM2.5 (ไทยรัฐ 5 พ.ย. 67 หน้า 1,5)
- นายกฯ สั่งการ ทส.รับมือปัญหาฝุ่น PM2.5 Work from Home – งดรับซื้ออ้อยไฟไหม้ (ไทยรัฐ 2 พ.ย. 67 หน้า 7)

สื่อออนไลน์

- เปิดแผนรับมือฝุ่น PM 2.5 ลงลึกถึง อปท.คุมไฟเผาป่า (ประชาชาติธุรกิจ 2 พ.ย. 67)
<https://www.prachachat.net/economy/news-1686354>
- BAM รับรางวัลหนังสือชมเชยผู้ช่วยเหลือราชการกรมป่าไม้สาขาส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน ประจำปี 2567 (สยามธุรกิจ 4 พ.ย. 67) <https://shorturl.asia/J1Amt>

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,550

Section: First Section/พระเครื่อง

วันที่: จันทร์ 4 พฤศจิกายน 2567

ปีที่: 34

ฉบับที่: 12395

หน้า: 16(ซ้าย)

Col.Inch: 32.23

Ad Value: 49,956.50

PRValue (x3): 149,869.50

คลิป: สีสี่

หัวข้อข่าว: วัดสระเกศฯฟื้นฟู'ต้นโพธิ์ลังกา' พบโพธิ์นกคุกคามในระดับสูง-รากอ่อนแอ

วัดสระเกศฯฟื้นฟู'ต้นโพธิ์ลังกา'

พบโพธิ์นกคุกคามในระดับสูง-รากอ่อนแอ

พระพรหมสิทธิ (ธงชัย สุขญาโณ) เจ้าอาวาสวัดสระเกศ กรรมการมหาเถรสมาคม (มส.) ได้ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูและดูแลรักษาต้นโพธิ์ลังกา เนื่องจากกรมศิลปากรมีหนังสือลงวันที่ 4 ต.ค.2567 เรื่อง โพธิ์นกคุกคามต้นโพธิ์ลังกา วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ซึ่งเป็นโบราณสถานที่ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 22 พ.ย.2492 และกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 2 ก.ย.2566 กรมศิลปากรจึงขออนุญาตนำคณะผู้เชี่ยวชาญจากกรมป่าไม้ และสำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย สำนักรวจตรวจสอบและศึกษาวิธีดูแลรักษา พบว่ามีความเสี่ยงจากการคุกคามของโพธิ์นกในระดับสูง ประกอบกับการผุของลำต้นเป็นแผล และระบบรากถูกคุกคามโดยกรอบปูน ส่งผลต่อการเจริญเติบโตในระดับสูงมาก จึงเห็นสมควรที่จะต้องฟื้นฟูดูแลรักษาต้นโพธิ์ลังกาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 16 ต.ค. คณะกรรมการฟื้นฟูและดูแลรักษาต้นโพธิ์ลังกาได้ประชุมร่วมกับผู้อำนวยการเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรมศิลปากร รุกขกร กรมป่าไม้ อาจารย์ประจำภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และไวยาวัจกรวัดสระเกศ เพื่อหาแนวทางการฟื้นฟูดูแลรักษาต้นโพธิ์ลังกาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเมื่อวันที่ 18 ต.ค. คณะกรรมการฟื้นฟูดูแลรักษาต้นโพธิ์ลังกาได้เริ่มขั้นตอนการฟื้นฟูต้นโพธิ์ลังกา ด้วยการเติมปุ๋ยที่ราก เพื่อให้กลับมามีสุขภาพแข็งแรง

สำหรับต้นโพธิ์ลังกาเป็นพันธุ์พระศรีมหาโพธิ์ที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า มีประวัติว่า เมื่อรัชกาลที่ 2 ปัจจ ตรงกับพุทธศักราช 2357 โปรดให้เลือกพระอาจารย์คู่กับพระอาจารย์เทพจากวัดสระเกศ เป็นหัวหน้าสมณทูตออกไปสืบพระศาสนาที่ลังกาทวีป ครั้นกลับมาได้นำหน่อต้นโพธิ์ลังกาพันธุ์พระศรีมหาโพธิ์เมืองอนูราชบุรี หน่อกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย 3 ต้น จากนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปลูกไว้ที่วัดสระเกศฯ จำนวน 1 ต้น อยู่ที่ลานโพธิ์หน้าพระอุโบสถอยู่จนถึงปัจจุบัน

สก๊อปหน้า 1

4มุมมองไฟฟ้าภาคเหนือ จุดต้นกำเนิดฝุ่นพิษ PM2.5

ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ “ฤดูฝุ่น PM2.5” ★ มีต่อหน้า 5

สก๊อป หน้า 1

อีกครั้งหลังสิ้นสุด ฤดูฝนตาม “กรมอุตุนิยมวิทยา” ประเมินช่วงหลังวันที่ 23 ต.ค. 2567 “มวลอากาศเย็นจะแผ่เข้ามาปกคลุมภาคเหนือ และภาคอีสาน” ทำให้ในหลายพื้นที่จะมีสภาวะอากาศเปิดแล้ว “ฝุ่นละออง” จากแหล่งกำเนิดก็ไม่อาจจะระบายออกจากพื้นที่ได้

กลายเป็นการสะสมฝุ่น PM 2.5 โดยเฉพาะจังหวัดในภาคเหนือ มีแนวโน้มค่าฝุ่นจะสูงขึ้นมาตั้งแต่ปี 2566 “ด้วยไฟฟ้าภาคเหนือเริ่มข้ามมายังภาคตะวันตกเพิ่มขึ้น” ทำให้พื้นที่ตั้งแต่ทุ่งใหญ่นเรศวร ห้วยขาแข้ง เขื่อนศรีนครินทร์ เสียหายเกือบแสนไร่ ก่อให้เกิดฝุ่น PM2.5 ตั้งแต่ จ.อุทัยธานี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และกรุงเทพฯ

เหตุนี้การจัดการไฟฟ้า และหมอกควัน จะทำเฉพาะภาคใดภาคหนึ่งไม่ได้ต้องมองภาพรวม ภาคเกษตร เกิดมลพิษ ประชานมูลนิธิสืบนาคะเสถียร บอกว่า ปัญหาไฟป่ามักเกิดจากการขาดการจัดการวางแผนควบคุมที่ดี จึงไม่อยากให้มองว่า “ไฟเป็นตัวร้ายทำลายอย่างเดียว” เพราะเมื่อเกิดไฟป่าก็จะเกิดขดอ่อนและเกิดไม้พื้นล่าง

ทำให้ระบบนิเวศโครงสร้างของป่ากลับมาเป็นเหมือนเดิม “อันเป็นแหล่งอาหารสัตว์ป่า และคนในชุมชน” เพราะถ้าวงจรป่าตั้งแต่เดือน ม.ค.-เม.ย. จะเป็นช่วงฤดูลม “พืช” จะปล่อยใบลงมาเป็นเชื้อเพลิงจนเกิดไฟ และเดือน พ.ค.-ก.ค. ก็จะเกิดดอกกระเจียว เห็ด สิ่งนี้เป็นวงจรชีวิตคนกับป่าที่อยู่ร่วมกันสร้างมูลค่ากว่า 100 ล้านบาท

ในทางกลับกันหาก “ป่าไม่เคยมีไฟเลยจะเกิดการสะสมเชื้อเพลิง” ถ้าบริหารจัดการไม่ดีในช่วงฤดูไฟจะก่อเกิดไฟป่าที่ยากจะควบคุม จนเป็นมหันตภัยต่อป่านุรักษ์ ทั้งยังส่งผลต่อสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงเกิดการแย่งชิงพื้นที่ไม้ในบริเวณอื่น ทำให้สัตว์ป่าเคลื่อนย้ายหาแหล่งอาหารอื่นและอาจกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรมของประชาชน

ดังนั้น ปัญหาไฟป่าไม่ใช่เป็นเรื่องตัวไฟ “หากแต่ขาดการจัดการที่ดี” อย่างไฟป่าเชียงดาวในปี 2562 คราวนั้นเป็นครั้งแรกที่เกิดไฟป่าลามจากด้านล่างขึ้นไปถึงยอดดอยหลวง เหตุนี้ทำให้ในปี 2566 ปาลดลง 8 แสนกว่าไร่ สูงสุดในรอบ 10 ปี มีปัจจัยจากไฟฟ้าสูญเสียระบบนิเวศ และมีการใช้ประโยชน์จากประชาชน

4มุมมองไฟฟ้าภาคเหนือ จุดต้นกำเนิดฝุ่น PM2.5

ปัจจุบันกระทบต่อ จ.เชียงใหม่ เผชิญฝุ่นควันหนักกว่าที่อื่น ดร.สุดเขต สกุลทอง ม.แม่โจ้ บอกว่า การเผาป่าในภาคเหนือมีมานาน ส่วนใหญ่เป็นการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรเหลือทิ้งบนที่สูง “รถไถขึ้นไปฝังกลบไม่ได้” เกษตรกรจึงต้องเผา เพียงแต่ จ.เชียงใหม่ มีภูเขาล้อมรอบเป็นแอ่งกระทะ และภูมิอากาศมีความกดอากาศสูง

ฝุ่นควันไม่อาจลอยตัวขึ้นชั้นบรรยากาศ แล้วแต่ละปี จ.เชียงใหม่ ก็มีเศษวัสดุทางการเกษตรเหลือทิ้งกว่า 1.1 ล้านตัน ทั้งกิ่งลำไย มะม่วง ข้าว ข้าวโพด บางส่วนนำไปแปรรูปเป็นปุ๋ยหมัก หรือทำเป็นอาหารสัตว์ แต่พอถึงเวลาใช้พื้นที่ทำเกษตรรอบใหม่ “มักจะใช้วิธีเผาเช่นเดิม” ทำให้ จ.เชียงใหม่ ต้องเผชิญฝุ่นควันหนักกว่าที่อื่น

จะต้องมีมาตรการขออนุญาตเผาผ่าน “แอปพลิเคชันไฟดี” ที่ขออนุญาตให้เฉพาะสภาพอากาศมีความชื้นอยู่ แล้วจะห้ามเผาในช่วงฤดูแล้งโดยเด็ดขาด เพราะจะก่อเกิดฝุ่นควันกระจายไกลควบคุมได้ยาก

ไม่เท่านั้นยัง “ตั้งคณะกรรมการจัดการเศษวัสดุการเกษตรเหลือทิ้ง 1.1 ล้านตัน” ผลักดันให้เกิดจุดรับซื้อเศษไม้ เปลือก ใบ ลำต้น ชังข้าวโพด ชิวมวลอดแห้งต่างๆ เริ่มต้นตันละ 600 บาท ขึ้นอยู่กับคุณภาพความชื้น

สิ่งนี้คือ “ขยะทองคำ” อันเกิดจากภาครัฐ และภาคเอกชน ร่วมมือกัน “จัดตั้งค่าหัวรับซื้อเศษวัสดุการเกษตร” นำมาแปรรูป ให้เป็นพลังงานรุ่นใหม่ “เพิ่มมูลค่า” เพราะหากห้ามเผาเลยอาจจะ ขัดวิถีชีวิตของคนในพื้นที่

“ส่วนหมอกควันข้ามพรมแดนจากเมียนมาตอนนี้ไม่ได้มีแค่การ เผาเศษวัสดุการเกษตรเท่านั้น แต่ยังมี การเผาป่าเชิงยุทธวิธีของกองกำลัง ชนกลุ่มน้อยขับไล่ทหารฝ่ายรัฐบาลที่จะเข้ามากวาดล้างอันเกี่ยวข้องกับการสู้รบกันในหลายกลุ่มตามแนวชายแดนเมียนมา ทำให้ฮอตสปอต ปรากฏจุดความร้อนเกิดขึ้นตลอดทั้งปี” ดร.สุดเขตว่า

ขณะที่ ดร.สุรพล ใจวงศ์ษา อาจารย์จาก ม.เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา บอกว่า ในปี ค.ศ.2021-2022 ประเทศไทยมีคุณภาพ อากาศแย่อันดับที่ 5 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หากเจาะลึก จะพบ “การปล่อยฝุ่น PM 2.5” ในช่วงฤดูหมอกมักมาจาก “เมียนมา” แล้วบางส่วนเคลื่อนตัวมาจาก “อินเดีย” ด้วยก็มี

ทั้งเอลนีโญ และลานีญาก็ยังสัมพันธ์กับ PM 2.5 โดยเฉพาะ ปีเอลนีโญมักมีฝุ่นพิษเกิดขึ้นมาก สิ่งนี้เป็นการศึกษาแหล่งกำเนิด แยกต่างหากจนการจัดการหมอกควันไม่สำเร็จนำมาซึ่งความเหลื่อมล้ำ “สิ่งแวดล้อม” ในจีนมีรายงานคนรวยปล่อย PM 2.5 มากกว่าคนจน จาก “อาหารและที่อยู่อาศัย” แต่คนจนต้องเจอความเสี่ยงมากกว่า

ทั้งยังมี “ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่” โดยอาชีพคนกวาดถนน ในกรุงเทพฯ มักจะเสี่ยงต่อ PM 2.5 สูงกว่าอาชีพอื่น “ความเหลื่อมล้ำ ด้านความรู้” คนเมืองมีโอกาสรับรู้ฝุ่นละอองได้มากกว่าคนบนดอย “ความเหลื่อมล้ำรายได้” ที่ประชาชนต้องซื้ออากาศสะอาดเพิ่มสูงขึ้น อันเป็นกับดักรายได้ระหว่างคนจนและคนรวยที่มีศักยภาพต่างกัน

ป่าชุมชนฉบับใหม่เข้ามาจัดการไฟป่าล้มเหลว เดโช ไชยทัต มุลินธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน บอกว่า ในปี 2547 กรมป่าไม้ถ่ายโอน ภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลควบคุมไฟป่า 2,368 แห่ง ทั่วประเทศราว 50 ล้านไร่ แต่บางหน่วยกลับไม่มีแผนงาน หรือ ภารกิจใดๆ กลายเป็นการถ่ายโอนภารกิจไปปฏิบัติไม่ได้อย่างที่ควรเป็น ทำให้ปีนี้ได้งบประมาณ 50 ล้านบาท เฉลี่ยเท่ากับไร่ละ 1

บาทเท่านั้น ในปี 2568 ได้งบประมาณมา 100 ล้านบาท เฉลี่ยไร่ละ 2 บาท ทำให้เป็นหลุมดำต่อการบริหารจัดการไฟป่าที่ยังเป็นเรื่อง ห้างความเป็นจริง

ประการถัดมา “ป่าชุมชน” ปัจจุบันมีป่าชุมชน 12,000 กว่า หมู่บ้าน หรือ 7 ล้านกว่าไร่ แต่สาระสำคัญในการจัดทำแผนการจัดการ ไฟป่าไปอยู่ที่คณะกรรมการป่าชุมชนระดับจังหวัดแล้วใน 1 ปี มีการ ประชุม 2 ครั้ง ทำให้เป็นอุปสรรคที่จะปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อน ป่าชุมชนเพื่อตอบโจทย์เรื่องการแก้ปัญหาไฟป่าให้มีประสิทธิภาพ สุดท้ายคือ “การแก้ไขปัญหที่ดินในเขตป่า” แม้มีนโยบาย และกฎหมายออกมาแต่ในทางปฏิบัติยังมีความล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกร ปลูกพืชเชิงเดี่ยว หวังผลกำไรระยะสั้น “ไม่ต้องเสี่ยง” ทำให้พื้นที่ การเกษตรในภาคเหนือกลายเป็นการปลูกข้าวโพด ฉะนั้นการแก้ไข ปัญหาสิทธิที่ดินเร็วได้จะตอบสนองเรื่องสิทธิ และคุณภาพชีวิต

ทั้งหมดนี้เป็นการระดมความคิดจาก “นักวิชาการ” สะท้อน ผ่านเวทีปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 สร้างความเข้าใจสู่การแก้ไข อย่างยั่งยืนของสมาคมสื่อมวลชนเกษตรแห่งประเทศไทย จัดขึ้น เพื่อสร้างความตระหนักรับรู้อย่างเข้าใจถึงต้นตอปัญหาอันจะนำไปสู่แนวทางแก้ไขได้ตรงจุด ถูกต้อง และยั่งยืนต่อไป.

“ส่วนหมอกควันข้ามพรมแดนจากเมียนมา ตอนนี้ไม่ได้มีแค่การเผาเศษวัสดุการเกษตรเท่านั้น แต่ยังมี การเผาป่าเชิงยุทธวิธีของกองกำลัง ชนกลุ่มน้อยขับไล่ทหารฝ่ายรัฐบาลที่จะเข้ามา กวาดล้างอันเกี่ยวข้องกับการสู้รบกันในหลายกลุ่ม ตามแนวชายแดนเมียนมา ทำให้ฮอตสปอตปรากฏ จุดความร้อนเกิดขึ้นตลอดทั้งปี” ดร.สุดเขตว่า

นายกฯ สั่งการ ทส.รับมือปัญหาฝุ่น PM 2.5

● Work from Home-งดรับซื้อถ้อยไฟไหม้ ● คุณ 14 กลุ่มป่า-ช้อนใหญ่ 8 พ.ย.นี้

นายจตุพร บุรุษพัฒน์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เป็นประธานการประชุมหารือมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละออง ปี 2568 ตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ที่ได้มอบหมายให้ทส.หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งเตรียมพร้อมดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาฝุ่น PM2.5 โดยเร็วว่า ได้มอบให้กรมควบคุมมลพิษ(คพ.) จัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละออง ปี 2568 ให้มีความชัดเจนเพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเห็นผลในเชิงรูปธรรม อาทิ การประกาศมาตรการ Work from Home การจัดทำห้อง Clean room ในพื้นที่หลังประสมภ้ยน้ำท่วม การงด

รับซื้อถ้อยไฟไหม้ให้ได้ 100% การจัดการในพื้นที่เกษตร เป็นต้น พร้อมกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการในแต่ละมาตรการอย่างชัดเจน รวมถึงติดตามการแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับชาติ เพื่อเป็นกลไกการบริหารจัดการตามข้อเสนอแนะมาตรการเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับภาค หรือข้ามเขตป่าหรือเขตปกครอง และระดับจังหวัด ในการดำเนินงานทั้งในพื้นที่ป่า พื้นที่เกษตร และเขตเมือง

ปลัด ทส.กล่าวอีกว่า นอกจากนี้ มอบหมายกรมป่าไม้ควบคุมไฟในพื้นที่ คทช. และป่าชุมชนอย่างเข้มงวดรวมทั้งได้มอบให้กรมอุทยานฯ กรมป่าไม้และ คพ.จัดทำแผนของบกลางต่อรัฐบาล ทั้งนี้จะนำรายละเอียดแผนปฏิบัติการทั้งหมดเสนอ ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รมว.ทส. เพื่อสั่งการไปยังทุกหน่วยงานซักซ้อมการป้องกัน และรับมือปัญหาไฟป่าในวันที่ 8 พ.ย.2567 ที่จ.เชียงใหม่และนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) และนายกรัฐมนตรีต่อไป.

เปิดแผนรับมือฝุ่น PM 2.5 ลงลึกถึง อปท.คุมไฟเผาป่า

วันที่ 2 พฤศจิกายน 2567 - 10:42 น.

เร่งรับมือฝุ่นมลพิษ PM 2.5 “กรมควบคุมมลพิษ” จัดทำมาตรการรับมือไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละออง ครอบคลุม 3 ระดับ ฝุ่นควันข้ามแดน ไฟป่าข้ามเขต และฝุ่นในเมือง พร้อมตั้งเป้าหมายลดค่าเฉลี่ยฝุ่น PM 2.5 ลงให้ได้ร้อยละ 5-15 คุมเข้มไฟป่า 14 เขต มหาดไทยสั่ง อปท.ทั่วประเทศจัดทำแผนป้องกันแก้ปัญหาฝุ่น

ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ฤดูฝุ่น PM 2.5 ส่งผลให้หน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนเริ่มเตรียมความพร้อมที่จะรับมือ โดยกรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้จัดทำมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองปี 2568 เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปเมื่อกลางเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ด้วยการจัดตั้งกลไกบริหารจัดการฝุ่นเป็น 3 ระดับ ขณะที่ภาคเอกชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดทางภาคเหนือที่ต้องเผชิญปัญหาฝุ่น PM 2.5 โดยตรงก็ได้จัดทำแผนแก้ปัญหาฝุ่นควัน PM 2.5 เช่นกัน

มาตรการรับมือฝุ่น PM 2.5

ผู้สื่อข่าว “ประชาชาติธุรกิจ” รายงานมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละออง ประจำปี 2568 ว่า จะยกระดับการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาฝุ่น PM 2.5 ผ่านการบริหารจัดการใน 3 ระดับ ทั้งระดับประเทศ (ฝุ่นควันข้ามแดน) ระดับกลุ่มพื้นที่ (Cluster) และระดับจังหวัด โดยจะกำหนดการรับมือฝุ่นล่วงหน้าให้เร็วขึ้น ด้วยการวิเคราะห์จัดทำพื้นที่เสี่ยงการเผาและเสี่ยงฝุ่น (Risk Map) ควบคุมพื้นที่แบบมุ่งเป้าพื้นที่ป่าแปลงใหญ่ในกลุ่มป่ารอยต่อไฟ ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการไฟป่าตามห่วงเวลา กับแผนบริหารจัดการเชื้อเพลิง และการบริหารไฟในพื้นที่ทางการเกษตรช่วงฤดูการเก็บเกี่ยว

“การปฏิบัติการจะกำหนดการดำเนินการบริหารจัดการฝุ่น PM 2.5 ให้สอดคล้องกับแหล่งกำเนิด แบ่งเป็นการจัดการไฟป่า การจัดการไฟป่าในพื้นที่การเกษตร และการควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง ซึ่งรวมไปถึงฝุ่นควันจากยานพาหนะ โรงงานอุตสาหกรรม ชุมชนริมทาง และการจัดการหมอกควันข้ามแดนที่จะต้องมีการหารือกับประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นต้นตอของการเผา ทั้งทางด้านตะวันตกและตะวันออกของประเทศ”

โดยการจัดการจะแบ่งเป็น 1) การจัดการไฟในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ จะมีการตั้งจุดตรวจจุดสกัด จุดเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยง ชุดดับไฟป่า การบริหารจัดการเชื้อเพลิง ประกาศจำกัดการเข้าพื้นที่ป่า การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน โดยไม่เผาพื้นที่เกษตรกรรมในที่ดินของรัฐ 2) การจัดการไฟในพื้นที่เกษตร ด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ “จำเป็น” จะต้องใช้ไฟและบริหารจัดการไฟในพื้นที่เกษตรเท่าที่จำเป็นและมีการควบคุม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การควบคุมการเผาอ้อยไฟไหม้ที่จะส่งเข้าโรงงานน้ำตาล ซึ่งเป็นต้นเหตุของฝุ่นควันในพื้นที่การเกษตร 3) การควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง ด้วยการออกประกาศห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่เข้าในเขตเมืองในช่วงวิกฤตฝุ่น PM 2.5 การขนส่งโดยใช้บริการรถสาธารณะด้วยข้อเสนอที่จะปรับลดค่าโดยสารลง การเร่งปรับเปลี่ยนรถ ขสมก.ให้เป็นรถไฟฟ้าทั้งหมด การตรวจจับรถควันดำ-รถบรรทุก การเข้มงวดเรื่องฝุ่นละอองในพื้นที่ก่อสร้างและโรงงานอุตสาหกรรม ที่ปล่อยฝุ่นควันเกินไปกว่ามาตรฐาน ด้วยการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด รวมไปถึงการเผาในพื้นที่สาธารณะและชุมชนริมทางด้วย 4) การจัดการปัญหาหมอกควันข้ามแดน จะบริหารจัดการด้วยการหารือในระดับรัฐมนตรีก่อนที่จะเริ่มฤดูกาลเผาพืชไร่ และจะมีการตั้ง ศูนย์บัญชาการเฝ้าระวัง ควบคุมและดับไฟในประเทศเพื่อนบ้านด้วย 5) การบริหารจัดการในภาพรวม จะขอการสนับสนุนด้วย “งบกลาง” จากรัฐบาล และให้สิทธิประโยชน์กับภาคเอกชน จะมีการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ รวมไปถึงหากมีสถานการณ์ฝุ่นควันรุนแรงขึ้นก็

อาจจะประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ **PM 2.5** รวมไปถึงการจูงใจให้มีการนำนโยบาย **Work from Home** ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนด้วย

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้มีดัชนีชี้วัดเป้าหมายในการทำงานป้องกันและลดปัญหาฝุ่น **PM 2.5** ในปีนี้จะมีการกำหนดเป้าหมายลดพื้นที่เผาไหม้ในพื้นที่ป่าร้อยละ 25 ในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าแปลงใหญ่รอยต่อไฟ 14 กลุ่ม (**Cluster**) การลดการเผาไหม้ในพื้นที่เกษตรและพืชเป้าหมายร้อยละ 10-30 การควบคุมฝุ่นที่เกิดจากยานพาหนะและโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่เมืองให้เป็นไปตามกฎหมายร้อยละ 100 รวมไปถึงการตั้งเป้าหมายการลดค่าเฉลี่ยฝุ่น **PM 2.5** ลงร้อยละ 5-15 และควบคุมค่าเฉลี่ยฝุ่น **PM 2.5** ใน 24 ชั่วโมงสูงสุดไม่เกินค่าที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ และลดจำนวนวันที่มีฝุ่นละอองเกินกว่าค่ามาตรฐานลงร้อยละ 5-10...

ลงลึกทำแผนฝุ่นระดับ อปท.ทั่ว ปท.

นอกจากการจัดทำมาตรการรับมือสถานการณ์ไฟป่า หมอกควันและฝุ่นละอองประจำปี **2568** แล้ว มีรายงานข่าวจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้สั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ จัดทำแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก **PM 2.5** โดยแผนดังกล่าวจะประกอบไปด้วยสภาพพื้นที่ตั้งของ อปท. จำนวนประชากร อาชีพ เส้นทางคมนาคม แหล่งน้ำสำคัญ และสถานการณ์ฝุ่นในพื้นที่ ด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ให้นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น มีอำนาจตามมาตรา **20** พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. **2550** โดยจะแบ่งการปฏิบัติการออกเป็น **2** ระยะคือ

ระยะเตรียมการ เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม **2567** ถึงกันยายน **2568** เริ่มตั้งแต่การประชาสัมพันธ์สถานการณ์ฝุ่นละอองในพื้นที่ การตรวจสอบค่าฝุ่น **PM 2.5** ในพื้นที่ การตรวจสอบโครงการก่อสร้างต่าง ๆ และกำหนดให้ผู้รับเหมามีมาตรการในการป้องกันไม่ให้เกิดฝุ่นละออง การจัดอาสาสมัครป้องกันไฟป่าและลาดตระเวนในพื้นที่ป่าสงวนฯ การเตรียมความพร้อมอุปกรณ์ป้องกันและควบคุมไฟป่า การขอความร่วมมือเกษตรกรงดการเผาในพื้นที่ การรับซื้อตอซังข้าวและฟางข้าว สำรวจพื้นที่เผาซ้ำซ้อนและไม่ให้เผา รวมไปถึงการประกาศพื้นที่ควบคุมเหตุร้ายค่าเฉลี่ย ส่วนการควบคุมฝุ่นละอองในเขตเมือง ตั้งแต่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-กรกฎาคม **2568** จัดให้มีการตรวจสอบรถยนต์ในพื้นที่ไม่ให้ปล่อยควันดำเกินค่ามาตรฐาน

เชียงใหม่รุกแผน 5 ปีแก้ฝุ่นควัน

ด้านนายทศพล เพื่อนอุดม รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่า ได้ทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่า หมอกควัน และฝุ่นขนาดเล็ก PM 2.5 ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะในปี 2568 ในแผนจะกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง งบประมาณ และรายละเอียดของแผนงานโครงการต่าง ๆ พร้อมทั้งจะนำนวัตกรรม งานวิจัย วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมการปฏิบัติงานมากขึ้น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น และไม่เน้นแค่ช่วงการดับไฟอย่างเดียว แต่จะให้ความสำคัญกับทุกมิติ

โดยแผนจะแบ่งเป็น 6 มิติได้แก่ ป่าสงวนฯ, ป่าอนุรักษ์, การเกษตร, ชุมชนเมือง, ระบบขนส่งมวลชน, การบริหารและการมีส่วนร่วม และลดผลกระทบด้านสุขภาพ โดยในเป้าหมายระยะ 5 ปี (2568-2572) ตั้งเป้าหมายลดพื้นที่เผาไหม้ หรือ Burn Scar ในจังหวัดเชียงใหม่ลง 20% จุดเผาไหม้ 20% ผู้ป่วย COPD หรือพื้นที่ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคมลดลง 10% และจำนวนวันที่มีค่า PM 2.5 ลง 20% จากปีก่อน

ขณะที่นายชัชวาลย์ ทองดีเลิศ ประธานสภาลมหายใจเชียงใหม่ กล่าวว่า สภาลมหายใจเชียงใหม่อยู่ระหว่างการเตรียมแผนแก้ปัญหาฝุ่นควัน PM 2.5 ปี 2568 ของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการสรุปบทเรียนจากปีที่ผ่านมา (2567) ประเด็นหลักก็คือ การมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นที่ต้องทำเป็น “แผนระดับลึก” โดยใช้ตัวกระบวนการทางสังคมเข้ามาควบคุมการเผามากขึ้น เนื่องจากปีที่ผ่านมาพบว่าคำสั่งของจังหวัดยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างครอบคลุม และการมีส่วนร่วมอยู่แค่ระดับกำนันผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น ยังเข้าไม่ถึงระดับประชาชน-ชุมชนอย่างแท้จริง

ดังนั้นการแก้ปัญหาฝุ่นควัน PM 2.5 ในปี 2568 จึงต้องการยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนให้มีความลึกมากขึ้น ให้ไปสู่จุดการทำประชามหมู่บ้านและให้มีแผนในระดับชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างกติกาชุมชนในการควบคุมการเผา ควบคู่กับคำสั่งจังหวัดในเรื่องต่าง ๆ อาทิ การห้ามเผาที่ใช้มาตรการทางกฎหมาย เป็นต้น

รวมถึงการให้ชาวบ้านดูแลกันเองมากขึ้น ซึ่งถือเป็นการเพิ่มน้ำหนัก และเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วมของแผนการแก้ปัญหาและรับมือฝุ่นควัน PM 2.5 ในปี 2568 ให้มีความละเอียดและเชิงลึกมากขึ้นกว่าทุกปี โดยแผนทั้งหมดจะดำเนินการเสร็จเรียบร้อยภายในเดือนธันวาคม และจะนำเสนอแผนเบื้องต้นให้ ครม.

สัญญาพิจารณาระบบสนับสนุน โดยเฉพาะงบประมาณที่ต้องใช้งบกลางในการขับเคลื่อนให้ทันเวลาและ
เป็นรูปธรรม

ขณะที่ข้อเสนอของมูลนิธิสภากาชาดไทยภาคเหนือ มาตรการแก้วิกฤตผู้คนวันนี้ **2568** ต่อคณะทำงาน
ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยให้ยกกระดานนโยบายไฟแปลงใหญ่ สู่กลุ่มพื้นที่บูรณาการ
พุ่งเป้ากลุ่มป่ารอยต่อไฟผดกระทบสูง **7** กลุ่ม (**19** ผืนป่า) พื้นที่บูรณาการ **7** กลุ่มไฟแปลงใหญ่ (**19** ผืน
ป่า) ได้แก่ **1)** กลุ่มป่ารอบเขื่อนศรีนครินทร์ (อช.ศรีนครินทร์, ขสป.สลักพระ, ป่าสงวนฯเขาพระฤๅษีและ
ป่าเขาบ่อแร่, ป่าสงวนฯ ป่าเขาช้างเผือก) **2)** กลุ่มป่าเหนือเขื่อนภูมิพล (อช.แม่ปิง/ขสป.แม่ตื่น/ขสป.อม
ก๋อย/ป่าสงวนแห่งชาติแม่พริก) **3)** กลุ่มป่าสาละวิน (อช.สาละวิน/ขสป.สาละวิน) **4)** กลุ่มป่ารอยต่อเหนือ
เขื่อนสิริกิติ์ (อช.ศรีน่าน อช.ลำน้ำน่าน อช.ขุนสถาน) **5)** กลุ่มป่าโซนกลาง (ป่าสงวนฯแม่จาว/อช.แม่ยม)
6) กลุ่มป่ารอยต่อสามอำเภอเชียงใหม่ใต้ (อช.อบหลวง/อช.แม่เฒ่า อำเภอฮอด แม่แจ่ม จอมทอง) และ **7)**
กลุ่มป่าลุ่มน้ำปาย (ขสป.ลุ่มน้ำปาย/ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่ปายฝั่งซ้าย

<https://www.prachachat.net/economy/news-1686354>

BAM รับรางวัลหนังสือชมเชยผู้ช่วยเหลือราชการกรมป่าไม้

สาขาส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน ประจำปี 2567

๐ วันจันทร์ที่ 04 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

นางวิภาศิริ แสงวัชรระกุล ผู้ช่วยประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) หรือ **BAM** เข้าร่วมพิธีวันสถาปนากรมป่าไม้ ครบรอบ 128 ปี พร้อมรับรางวัลหนังสือชมเชยแก่ผู้ช่วยเหลือราชการกรมป่าไม้ สาขาส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน ในการเป็นผู้สนับสนุนภารกิจงานด้าน

ป่าชุมชนของกรมป่าไม้ จากนายบรรณรักษ์ เสริมทอง รองอธิบดีกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2567 ณ ห้องประชุม 1 อาคารเทียมคมกฤต กรมป่าไม้

<https://shorturl.asia/J1Amt>

